

MEDDENS & ZOON . HOFWEG
Voor ieder Seizoen UW KLEERMAKER.
PRIMA STOFFEN
NIEUWE PRUZEN en steeds MODERN.

HET VADERLAND

STAAT- EN LETTERKUNDIG NIEUWSBLAD

"VADERLAND"abonnee
spreekt over alles mee.

KUNST EN LETTEREN

EXPOSITIE COSSAAR EN ANDEREN

Kunstzaal Hélène Meijer
Timmerman Thijssen

Zonder twiifel legt Hélène Meyer Timmerman Thijssen in haar kunstzaal aan de Oostduinlaan getuigenis af van fijnen, vrouwelijken smaak bij het arrangeeren van haar geconcentreerde tentoonstellingen. Maar waar haar expositieruimte eenigszins beperkt is en zij vaak geheel ongelijksoortige objecten tot een (overigens zeer harmonieus) geheel vormt, is welk een tentoonstelling soms wel eens wat onoverzichtelijk. Zoo heeft het bijv. den schijn, dat Jan Castens en Rits v. Witsen, die zich zoo fier en uitdagend „Wij 2" noemen, zich met een Jantje van Leyen van hun tentoonstellingsplicht afmaken. Zij bieden een stoel en een tafel en verder zijn er slechts foto's en teekeningen, om te getuigen van hun binnenhuiskunst. Maar in wezen is het gebrek aan de benodigde expositieruimte, die voor binnenhuiskunst juist extra royaal moet zijn. Voorts is er potterij. Van velen. Serica en Unica. Waaronder prachtige exemplaren. En waarbij ook curieuse procedés tot uiting komen. Maar de voornaamste expositie is ditmaal J. Cossaar. Hij toont hier werk, dat steeds in portefeuilles heeft gerust, teekeningen, die thans eindelijk eens aan ons worden getoond. Deze bescheidenheid siert den maker van dit werk bijzonder. Het is alleszins waard geïmponeerd te worden.

In zekeren zin moet men deze teekeningen en aquarels „katholiek" noemen, al zijn lang niet alle zuiver religieus. De maker vertelt zelf bij de opening, dat het reacties zijn op ontroeringen en stemmingen, maar die houden dan toch wel met de religie eenig verband. Knap van compositie zijn ze allemaal en bijna ook alle zeer mooi van kleur. Soms is aan de teekening der figuren te zien, dat men kennelijk met een schets of een voorstudie te doen heeft, maar dat neemt de waarde dezer uitingen niet weg. Onder de heel kleine teekeningen zijn er, die de groote innigheid van Cossaar weer heel sterk tot uitdrukking brengen. Nu dit werk eenmaal zijn ontijdig graf in de portefeuille ontvonden is, zal de maker er goed aan doen, het er niet weer in te stoppen.

De tentoonstelling sluit 10 Januari.

en W. zich niet meer verantwoord achten, den raad voor te stellen, te besluiten tot het aanbrenge van een aanbouw in den tuin van het Stedelijk Museum, waarvan de kosten destijds geraamd werden op f260.000.

Sindsdien is het gebrek aan ruimte in het Stedelijk Museum steeds nijpender geworden; het bezit der gemeente en dat der Vereniging breidde zich regelmatig uit door aankoop, schenkingen, legaten en bruiklenen. Ir. V. W. van Gogh stond bijvoorbeeld in 1890 zijn omvangrijke en hoogst belangrijke collectie werken van Vincent van Gogh en zijn Franse tijdgenooten aan de gemeente in bruikleen af. Het bezit der Vereniging verspreidde eenige jaren geleden verrijkt met de collectie-Reich, die voor onbepaalde tijd van het Rijk in bruikleen werd ontvangen. Het gevolg van dit tekort aan ruimte is, dat tal van schilderijen — ook van de jongere Nederlandsche kunstenaars — die men gaarne zou ten toon stellen, in het depot moesten worden opgeborgen, of aan andere instellingen tijdelijk in bruikleen werd dringend voorzien. B. en W. hebben daarom op middelen gezonnen, om, voor zoover de financiële omstandigheden der gemeente het toelaten, maatregelen te treffen voor een behoorlijke huisvesting van het moderne kunstbezit.

Een oplossing, die althans voor geruimen tijd in de meest dringende behoefte voorziet, meenen B. en W. gevonden te hebben in het door hen overgelegde plan van den directeur van het Stedelijk Museum, om het groote bovenvoortaal met de daaraan gelegen loggia en het links daarvan gelegen tusschenportaal, welke ruimten thans voor expositie vrijwel onbruikbaar zijn, tot tentoonstellingsruimten voor de permanente verzamelingen in te richten. Hierdoor zal een wandoppervlakte worden gewonnen van ten minste 85 strekkenden meter, d.i. meer dan de wandoppervlakte der tegenwoordige eerezaal. De kosten van een en ander worden geraamd op f3700, welk bedrag in verhouding tot de aan deze voorziening voor het Stedelijk Museum verbonden voordeelen gering is te achten. B. en W. doen een voorstel hiertoe.

Portret van wijlen Z.K.H. Prins Hendrik, aangeboden aan H.K.H. Prinses Juliana door de schilderes M. Payne Best-van Rees

Museum Boymans

Naar wij vernemen zal de Kersttentoonstelling in het Museum Boymans te Rotterdam, welke van Zondag a.s. af voor het publiek te bezichtigen zal zijn, 60 schilderijen bevatten van de volgende meesters: Hendrick Avercamp, Abraham van Beyerne, Joh. van de Cappelle, Jacob Cornelisz. (2), Albrecht Dürer, Jacob de Gheyn, J. J. van Goyen (2), Meester van Saint Giles (2), G. B. Moroni, Adr. van Oostade, Sal. van Ruysdael, Jan Steen (2), Jacopo Tintoretto, J. J. van de Velde, Paolo Veronese, J. C. Verelst, Cornelis Vroom. Aan de reeks oude schilderijen zijn toegevoegd twee portretteekeningen van A. Dürer en H. Holbein. Bij de moderne schilderijen zijn werken aanwezig van: Fr. Bonvin, Paul Cézanne, Hon. Daubier, Edgar Degas, H. Fantin Latour, Paul Gauguin, Vincent van Gogh, Eugène Isabey, J. B. Jongkind, Dick Ket, Max. Lucie, J. H. Maris, Willem Maris, P. Meunier, J. Metzinger, C. Monet (2), A. Monticelli, G. Poggendorff, J. P. Raffalli (2), Odilon Redon, Georges Seurat (8), Auguste Renoir, G. Severini, P. Signac, A. Sisley, J. Thorn Prikker, P. Verhaert, J. H. Weissenbruch (2) en A. C. Willink.

Voorts zijn uit de verzameling Koenigs te Haarlem 100 teekeningen uit de Franse school aanwezig, w.o. van Clouet (2), Claude Lorrain (2), Poussin (3), Chardin (2), Boucher (2), Watteau (2), Lancret (2), Portail, Fater (2), Fragonard (20), Greuze (2), Gahr. de St. Aubin (3), Aug. de St. Aubin (4), Hubert Robert, Louis Moreau.

De schilderijen en teekeningen, waarvan 2 rijk geillustreerde catalogi aanwezig zijn, zijn op de benedenverdieping van het Museum, welke voor dit doel ontruimd is, tentoongesteld.

KERSTSPEL REMONSTRANTSKE KERK.

De herhaling van Ludw. Webers „Christus Geburt" in de Remonstrantsche kerk zal behalve heden — ook Zondagavond plaats hebben en niet Zaterdagavond, zoals in het Ochtendblad ten onrechte is gemeld.

KNAPPERTSBUUSCH.

Naar aanleiding van de geruchten over de vervulling van de functie van leider der Beersche Staatsopera heeft het Beersche ministerie voor Onderwijs en Kunst mede, dat deze valsch zijn en dat de dirigent, prof. Knappertsbusch, voor de artistieke leiding van de Staatsopera het vertrouwen van het ministerie geniet.

Dit laatste heeft geen krant tegengestaan; wel is beweerd, dat de bekende leider weg wilde uit sympathie voor Furtwängler. Red.

25 x MIJN MISDAAD.

De 25ste voorstelling van het blijspel: Mij n Misdaad is gisteravond in den Kon. Schouwburg gegeven voor een talrijk publiek, dat herhaaldelijk bliken gaf van ingenomenheid met het geestige stuk in de uitstekende vertolking, zoodat de hoofdpersonen herhaaldelijk voor het voetlicht moesten verschijnen.

De nieuwe portretten van H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana

JAN POOTS ROZEMARIEKE

Een poging tot vernieuwing
van het volkstuk

(Van onzen correspondent).

Brussel, 18 December.

Jan Poot, de bestuurder van den Koninklijken Vlaamschen Schouwburg te Brussel, heeft in een langdurige praktijk zijn Pappenhelmers leeren kennen. Hij heeft in zijn schouwburg een eigenaardig publiek, dat hij nauwkeurig in al zijn reacties bestudeerde om te weten te komen hoe hij het „t diepst kan treffen. De Vlaamsche schouwburg is een volksschouwburg. Door de bijvoegelijke naamwoorden Vlaamsch en volksch wordt dan ook de geest, welke erin tot uiting komt, volledig karakteriseerd. De tijd heeft hier betrekkelijk weinig verandering in gebracht. Derselfe populaire melodrama's, die de grootvaders tot tranen toe bewogen, geven nog den kleinkinderen de verrukkelijkste ontroeringen. Genevra van Brabant, De twee Weezen, De koerier van Lyon, De levende Brug, Roze-Kat, Het treurspel der Smeden, behooren hier tot de klassieke stukken van het repertoire.

Jan Poot heeft geprobeerd om de ontroerende elementen uit het romantische en postromantische melodrama samen te vatten in een moderne anecdote om die op moderne wijze te kunnen uitbeelden. Hij begreep dat één ding op dit oogenblik voor zijn publiek hoofdzakelijk is: eenvoud. Het kan niet eenvoudig genoeg zijn. Zijn toeschouwers missen de ontwikkeling om verdoorgevoerde zielsanalyses te kunnen volgen en het geduld om ingewikkelde situaties te ontwarren. Hij nam dus een krantenbericht. Het zal een maand of acht geleden zijn, dat men aan het Noordstation te Brussel in de bewaarplaats voor bagage een kist, bevattende een kinderlijk, ontdekte. Spoedig daarop meldde zich een student bij de politie aan, welke van het geval een zoo bevreemdende verklaring gaf, dat niet tot rechtsvervolgning overgegaan kon worden. Dit gegeven nu heeft Poot opgevat. Wij hebben Marieke, een puur dorpsmeisje, dat in de stad gekomen, lieft opvat voor den student (later meester in de rechten) Leo, van wien zij een kind krijgt. Dit kind sterft eenige uren na de geboorte en om schandaal te vermijden besluit Leo het lijke zelf te gaan begraven op Maria's geboortedorp. Vlak bij het station komt hij terecht temidden van een bende vroolijke kameraden, die een promotie vieren. Zij dwingen hem het pakje, dat hij draagt, aan het station af te geven en nemen hem mee op hun feestelijke ronde. Als hij uit zijn roes ontwaakt merkt hij, dat hij het ontvangsbewijs voor het kistje verloren heeft en hij vertelt Maria, dat hij het kind begraven heeft. Zij gaan zelfs naar het kistje waar de plaats zou moeten zijn. Wanneer later de kranten de lugubere vondst melden, merkt Maria Leo's leugen en zij gaat zichzelf aangeven. Leo smeekt haar dit niet te doen met het oog op het schandaal dat zijn carrière breken zou en zij belooft zijn naam niet te noemen.

Als het doek open gaat, zijn wij in de gerechtszaal waar Maria binnengeleid wordt als beklaagde van moord. Na eenige inleidende ondervragingen, optreden van een paar getuigen en een voorwoord tusschen den advocaat-generaal en den verdediger, komt ineens uit de zaal Leo zich aanmelden. Laat, maar onwettigbaar heeft zijn geweten gesproken en hij vergeet loopbaan, familie en toekomst om Maria, die hij onschuldig weet, te redden. Daarmede begint eigenlijk Poots spel, dat een illustratie is van het verhaal van Leo. Telkens wanneer deze een belangrijke episode uit zijn verhouding tot Maria bekrant, gaat het licht uit en wordt op den achtergrond op een verhoogd plan de scène gespeeld. Terwijl voorbeneden het gehele stuk door de rechtszitting voortduurt, zien wij achter-boven het afscheid van Maria uit haar geboortedorp, de kennismaking met Leo, het studentenfest, waarmede de verleiding wordt voorbereid en dan de groote scène van de geboorte en den dood van het kind. Hierna wordt de zitting geschorst hetgeen wij zeggen, dat de eerste acte afgevoerd is. Na de heropening wordt de zaak op denzelfden voet voortgezet. Wij krijgen de scène tusschen Leo en de kameraden die hem meetroonen, wij zien hem wanhopig over het verloren ontvangsbewijs, we zijn getuige van de groote scène van Maria, als ze zijn bedrog bemerkt heeft, maar we zijn gelukkig ook aanwezig wanneer de beide geliefden door smart gelouterd, elkander weer vinden om een nieuw leven te beginnen. Leo heeft door tenslotte toch in de gerechtszaal te komen en zichzelf aan te klagen, zijn vroegere latheden geboet en is waard zijn plaats aan de zijde van Maria in te nemen.

Iedere poging om het toneel weer een plaats te geven in het ingewikkeld samenstel van het hedendaagsche leven moet met belangstelling gevolgd worden. Het denkbeeld van Poot om zijn anecdote te kiezen uit de actuele werkelijkheid is niet kwaad. Verder heeft hij het juist ingezien, dat men als het een volkstuk geldt zich niet aan diepzinnige

Prix Goncourt: VERCEL, „Capitaine Conan".
Prix Femina: FRANCIS, „Bateau-Refuge".
Prix Renaudot: FRANCIS, „Blanc".
Prix Interallié: BERNARD, „Anny".
Alle à 15 frs.: f1.50; niet f1.80.

Frans, Duits, Engels tegen dagkoers!

N.V. LITTERAIRE BOEKWINKEL
KORTE VOORHOUD — TEL. 111706

psychologie te buiten moet gaan. Hij werkt dus met groote overgeleverde gevoelsmassa's. Zijn meisje is een reine engel. Zijn jonkman een sombere fielt, die echter onder den invloed van een reine liefde toch weer in de categorie van edelen van ziel terechtkomt. Alles wat hij ons hier voorstelt is zoo eenvoudig, zoo natuurlijk als het maar zijn kan en de schrijver bereikt ook in zekeren zin zijn doel, want de zaal, die avond aan avond tot de nok toe zit, heeft op haar grondvesten van ontroering. Ik hem mannen met snorren en baarden hooren snorren als jonge meisjes en de pauze werd met opzet wat gerekt om den toeschouwers de gelegenheid te geven hun tramontanen weer te hervinden. Vooral de scène waarin het kindje, Rozemarijke genaamd, sterft is hartverscheurend. Ik moet er dadelijk bij zeggen dat Irma Develman zich hier een toneelspeelster van onmiskenbare qualiteiten toont.

Hoe komt het dan dat Poots stuk, volgens een gezonde opvatting gemaakt, toch hier en daar en juist op de pathetische momenten voor ons gevoel het belachelijke nadert? Dit nu is het vraagstuk, dat mij den heelen avond heeft beziggehouden. Het gegeven heeft niets onwaarschijnlijks; integendeel het is van A tot Z waar. Aan pathetiek ontbreekt het niet. Het verwaarloozen van alle nuances en alle te ver gezocht subtiliteiten zou eerder de werking moeten versterken. De zaak ligt zoo: Jan Poot die én zijn Brusselsche klanten én het toneel met zijn effecten door en door kent mist de gave, welke tot de prerogatieven van het kunstenaarschap behoort om de werkelijkheid voor den geest geloofwaardig te maken. Met andere woorden: om de eenvoudige gegevens van het leven samen te vatten en te transponeren tot een levend beeld dat onze geest als waarheid aanvaardt. Wat men Poot verwijten kan is dat hij het krantenbericht, dat zijn uitgangspunt was, alleen maar in de breedte heeft uitgedijld, maar er niet een hogere betekenis aan heeft gegeven. Het wonderlijke is, dat de waarheid op deze wijze voorgedragen onwaarschijnlijk lijkt en dat de menschen zoo uit het leven weggeroepen, iets onwezenlijks hebben. Hieruit blijkt voor de zooveelste maal dat de realiteit op zich zelf geen betekenis heeft en dat de menschen en hun leven alleen maar een zin hebben wanneer wij er dien zelf inneggen. Het is dus de kunstenaar die aan het verhaal substantie en aan zijn menschen een ziel geeft.

Jan Poots ensceënering was eveneens zeer simplistisch, maar werkte op sommige oogeblikken goed. Echter het voortdurend herhalen van dezelfde manipulatieve begon wat te vervelen. Wanneer Leo op den voorgrond sprak viel men van te voren, dat bij de eerste de beste belangrijke passage het licht gedooft zou worden en dat dan op het bovenachterplan zijn woerd van de tekortomingen welke ons treffen, maar die aan de toeschouwers voor wie het stuk eigenlijk bestemd was voorbijgingen, signaleeren wij toch met sympathie deze poging van Poot om de zwaar aangezette romantiek, welke bepaalde volksgroepen nu eenmaal noodig blijken te hebben, in een ietwat moderner en rationeler vorm te gieten. Alleen komt nu de vraag weer op: vormen romantiek en ratio geen contradictio in terminis. Hoe dit ook zij, de eenvoudige Brusselsaars zijn tevreden met Poots oplossing en men kan hier spreken van een spontaan, oprecht volkssucces.

DE PRIX LASSERRE.

De Prix Lasserre ter waarde van 8650 francs is toegekend aan den schrijver, essayist en dichter Fernand Nazade, een van de zeven leden van de groep Seconde pleiade française, wijlen gravin de Noailles en Paul Valéry.

LUIGI PIRANDELLO.

Reuter meldt uit Praag, dat in het Staatstheater de eerste voorstelling is gegeven van Non si sa come, het nieuwe stuk van Luigi Pirandello. Benesi, de ministers van Onderwijs en Financiën, de voorzitters van de Kamer, vele leden van het corps diplomatique enz. hebben de voorstelling bijgewoond.

Het stuk had buitengewoon succes. Het publiek heeft Pirandello, die de vertooning bijwoonde, verscheidene malen toegejuicht en hem bij het verlaten van den schouwburg een enthousiaste ovatie gebracht.

De portretschilder Max Schüller, die te Frankfurt een bekende figuur is geweest, is 85 jaar oud aldaar overleden.

Half-synthetische Opera

Onze Londensche correspondent schrijft ons: In den nieuwen Whitehall-schouwburg te Londen is deze week een eigenaardige opvoering gegeven van toneelen uit Gounods Faust. De operadeelen werden gegeven door het Londensche Philharmonisch Orkest en leden van het koor van de Covent Garden Opera, onder leiding van Sir Thomas Beecham, en door solisten van de Londensche Operavereniging van Sadler's Wells, onder leiding van Vladimir Shavich. Het meewerken van twee dirigenten eischt een nadere verklaring. De nadere verklaring is, dat Beecham en zijn helpers niet in levenden lijve aanwezig, maar door gramotoonplaten vertegenwoordigd waren. De zangers waren er wel in persoon. En de dirigent Shavich was er ook en bracht het noodzakelijk verband tusschen de mechanische muziek en den mechanischen zang, die uit de orkestruimte kwamen en den levenden zang van de artiesten op het toneel. Het voor de proefvoorstelling uitgenoodigde publiek kan nimmer een liddelijker dirigent hebben aanschouwd. De heer Shavich is een Russisch-Amerikaansche dirigent van naam, die in een proces van zelfvergizing het synchroudsoundstelsel voor opera heeft bedacht en voor praktische toepassing heeft ontwikkeld. Wanneer men hem bezig ziet met de knoppen van de geluidsmachine onder zijn lessenaar, met zijn dirigentestokje, waarmede hij — voor de illusie — het stemmen van het orkest-in-blik aftikt, kan men pas goed beseffen hoe ver die zelfnegatie is gegaan. Zoo schrijft dan de mechanisatie der muziek voort. De heer Shavich was wijs genoeg in een inleidend woord uit te leggen, dat zijn stelsel allermindst bedoeld is de opera, de versche, levende opera, te vervangen. Hij zeide terecht (hoe terecht was aan het einde van den avond ten duidelijkste gebleken), dat zijn synchroudsoundstelsel niet in staat was. Maar als aannemelijk en genietbaar surrogaat voor lande, steden en dorpen, die nooit de kosten van opera konden dragen en die daarom wat opera betreft in de wildernis lagen, meende hij, dat zijn systeem van groote opvoedende waarde kon zijn. Kleine steden zouden door het systeem economisch in staat gesteld worden haar bewoners van opera, zij het half-synthetische, te doen genieten.

In de proefvoering bleek, dat de artiesten op het toneel geen moeite hadden in de maat van het onzichtbaar orkest te zingen. De dirigent, hier een wat verbijsterend symbool van de oppermacht der machine, had geen gelegenheid tempi te variëren. Zijn invloed beperkte zich tot volume. Hij was waarlijk de slaaf van de draaiende plaat. De reproductie van Beechams orkestmuziek was een schaduw van orkestmuziek, hoewel geenszins onangenaam voor het oor. Na hetgeen Shavich had gezegd mocht men niet meer verwachten dan men ontving. En al zou men liever een volmaakte wereld hebben, waarin de ware opera voor alle liefhebbers voor weinig geldelijke offerering beschikbaar zou zijn, in een onvolmaakte wereld zal het synchroudsoundstelsel kunnen bijdragen tot veredeling onzer ontspanning.

Alexander Brailowsky, die Zondagmiddag in Diligentia een pianorecital geeft.

GEEN JOODSCHE LEERLINGEN MEER IN DEN BOEKHANDEL.

De Mededeelingen van de Provinciale Vereniging der Joodsche Boekhandelaren van 12 December j.l. bevatten de volgende bekendmaking:

„Mits-Ariërs kunnen niet meer als leerlingen en volontairs in den boekhandel worden opgeleid, daar zij er niet op kunnen rekenen, in de Rijkskamer voor Littérature in de betreffende corporaties te worden opgenomen. Een dergelijk lidmaatschap echter vormt de voorwaarde voor de uitoefening van het beroep. Een uitzondering kan slechts worden gemaakt voor zuiver-Joodsche boekzaken, die zich beperken tot den verkoop van een Joodsche clientèle."

Boeken zijn het zout der aarde

Boeken houden steeds hun waarde:

Aan allen, die naar hooger streven

Moet ge MET KERSTMIS

(Adv.) Boeken geven!

De Mij voor Kunst- en Antiekveilingen houdt van 22 December tot 13 Januari in het Gebouw Leemuseum te Amsterdam een tentoonstelling van schilderijen door D. Komter.

Das Jesuskind in Flandern, een spel van Karl Jacobs naar den roman van Felix Timmermans, zal Zondag door den Rijkszender te München worden uitgezonden.

Op 75-jarigen leeftijd is te Parijs de dichter Eugène le Mouel overleden. In 1883 debuteerde hij met een bundel Feuilles aux vents en verder zijn van hem verschenen een drama Kemeror en de bundels Bonnes Gens de Bretagne, Fleur de Blé Noir, Jeunes Filles, A la Tombée du Jour, Enfants Bretons, Dans le Manoir Doré.

HET HEENGAAN VAN COR v. d. LUGT MELSELT

Voorbarige berichten

In verschillende ochtendbladen hebben wij beschouwingen gevonden over het heengaan van den directeur van het Hofstadtooneel, den heer Cor van der Lugt Melsert, en tevens van zijn echtgenoot, Annie van der Lugt Melsert-van Ees.

Aangezien men ons gisteravond namens den heer van der Lugt mededeelde, dat deze berichten voorbarig waren, hebben wij ons nogmaals tot het bureau van het Hofstadtooneel gewend. Men machtigde ons daar te verklaren, dat alle conclusies, door de bladen uit het ter ongelegenheid tijd gelanceerde bericht van „De Residentie-bode" getrokken, voorbarig zijn en dat de heer van der Lugt zich na 1 Januari zelf tot de pers zal richten met een officieel communicé.

Wij meenen, na deze stellige verzekering van de meest bevoegde zijde, voorloopig alle verdere commentaren op het bericht in quaestie achterwege te moeten laten. Dat het heengaan van den heer van der Lugt Melsert ook door ons ten eerste zou worden betreurd, behoeft wel geen nader betoog.

MENSING & VISSER

BOEKHANDEL „DE VIJF VOCALEN"

KNEUTERDIJK 11

KALENDERS,

KERST- EN NIEUWJAARS-

KAARTEN

Heden- en morgenavond geopend tot 10 uur.

MARIA CHAPDELAINÉ

Bekroning

De Vereniging tot Bevordering van Kunst en Nijverheid heeft den eersten prijs voor Fransche cinematografie toegekend aan de film Maria Chapdelaine, door Julien Duvivier vervaardigd naar den gelijknamigen roman van Louis Hémon, welke bij verschijnen den Prix Goncourt verwierf.

CONCERT- EN THEATERGIDS.

Zondagavond a.s. geeft de Italiaansche Opera Tosca in een geheel nieuwe montering, volgens ontwerpen van den Italiaanschen schilder Mario Saroni. Dirigent is Antonio Votto; drie solisten van het Scala te Milaan vervullen de voornaamste partijen. De titelrol zingt Sara Secchi, Antonio Bagnariol den Mario Cavaradossi en de bariton Luigi Rossi. Moll zingt de partij van Baron Scarpia. Verdere solisten zijn: Dino Razzutti, Umberto Sartori, Alfredo Nattoli, Giovanni Azzimonti, Nerina Ferrari, Luigi Sardi.

Muzikale en technisch leider is Romeo Arduino. Regie voert Guido Salvini, met medewerking van Riccardo Moresco, Alberto Erde en Dino Gaspari.

Zoals reeds gemeld, zal H. G. K., dirigent Jan Booda, op Eersten Kerstmiddag in het Gebouw voor K. en W. het Weihnachts-Oratorium van Bach uitvoeren met medewerking van Theodora Versteeg, alt, prof. Georg Walter (Berlijn), tenor, en Thom. Denis, bas. Het Residentie-Orkest zal begeleiden; de solo's in het orkest spelen Adolphe Poth, viool, Jaap Stotijn, hobo, Poolman, fluit, en De Beer, Baschtrumpet.

De Nederlandsche pianist Willem Andriessen zal op zijn Beethoven-Chopin-matinee Tweeden Kerstmiddag in Diligentia o. a. de Sonate Pathétique en de Sonate op. 111 van Beethoven ten gehoor brengen.

De Russische zangeres Anna El Tour zal nog éen enkelen liederavond geven op Zaterdag 29 December a.s. in Diligentia. Onze stadgenooten de hoboïst Jaap Stotijn en de pianist Theo van der Pas zullen hun medewerking verleenen.

De jonge Amerikaansche violiste Guila Bustabo, die enige weken geleden op een abonnementsconcert en een volksconcert onder leiding van Mengelberg en op haar recital zulk een succes mocht oogsten, zal in de eerste helft van Januari nogmaals ons land bezoeken. Een recital zal worden gegeven Zondagavond 13 Januari in Diligentia, te Amsterdam op Maandag 14 Januari en te Rotterdam op Zaterdag 19 Januari.

De tenor en filmster Josef Schmidt zal in het voorjaar, na beëindiging van een nieuwe film, waaraan de zanger op 't oogenblik werkt, nog een reeks concerten in ons land geven.

Barnabas van Geazy, de Hongaarsche violist, die met zijn kamerorkest deze en de vorige week voor de Avro heeft gespeeld, zal nog in dit seizoen naar Nederland terugkomen en een tournee door ons land maken.

Weekbladen

Bromberg kritiseert in Binnenhuis weer de binnenbelminningen van een stoomschip, uit de Conte di Savoia, welke al haar best doet om het in het nieuwe systeem naar zee af te voeren. Het bericht schijnt te verdonkeremanen; afbeeldingen van een heerenkamer en van een bamboe met een balkenbolder bewijzen de juistheid van zijn bezwaren. Verder een artikel over den Salon de lumière te Parijs en een over het perspectief-teekenen.

Zonnestraal van 15 December bevat o. m. een artikel van B. over het sanatorium Gorbio bij Menton en twee radiotoespraken van Jan van Zutphen. De laatste schrijft nog en in de nieuwe spelling een Fro Domo, waaraan we het volgende ontleenen:

„De spelling-Marchant is tot op heden niet opgewaarden tegen de hardnekkigheid, waarmee men schrijft: van Zutphen, van Zutve, van Zutpen, van Zutze, van Zutpe, van Zutpne, van Zutver, van Zutven, van Zutve en. Het schijnt zelfs dat na de radiorede van onzen Minister van Onderwijs het aantal bijbuiters van het mannelijk en vrouwelijk geslacht, zich nog meer dan voorheen de veelde permliteert om mijn familienaam te verhaspelen. Toevallig? Best mogelijk! Maar, hoeveel ik mij in het nieuwe systeem maar zó af voegen kan, en wel bij mijn gaven van meegedandheid; landhaaf ik echter mijn familienaam ten volke; dus van Zutphen, uitsluitend met ph, en geeft niemand het recht — ook niet uit Sinterlandsverweninge — om mij één letter tekort te doen".